

Триглав Осигурување АД Скопје

Годишен извештај и финансиски
извештаи
за годината завршена на 31 декември 2013
со Извештај на независниот ревизор

Содржина

Вовед

Прилог 1 - Мислење на ревизорот за финансиските извештаи на Друштвото за годината завршена на 31 декември 2013 година и Финансиски извешати на Друштвото за годината завршена на 31 декември 2013 година

Прилог 2 - Писмо на друштвото за ревизија до надзорниот орган и и органот на управување на Друштвото **74**

Прилог 3 - Преглед на корекциите во финансиските извештаи на Друштвото предложени од страна на друштвото за ревизија **94**

Прилог 4 -Извештај за состојбата и промените на техничките резерви **95**

Прилог 5 - Извештај за состојбата и структурата на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви и/или математичката резерва **101**

Прилог 6 - Извештај за состојбата и структурата на вложувањата на останатите средства (од капиталот) **103**

Прилог 7 - Извештај за спроведување на прописите за управување со ризик **104**

Прилог 8 - Извештај за спроведување на внатрешната ревизија **109**

Прилог 9 - Извештај за начинот на водење на трговските книги **113**

Прилог 10 - Извештај за квалитетот на информатичкиот систем **114**

Прилог 11 - Извештај за точноста и комплетноста на извештаите кои се доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување **117**

Прилог 12 - Извештај за вреднување на билансните и вонбилансните ставки и сметководствени политики **118**

Прилог – Неревидирана годишна сметка на Триглав Осигурување АД Скопје

Вовед

Со Правилникот за формата и содржината на ревизорскиот извештај и минималниот опфат на ревизија на друштвата за осигурување и реосигурување (Службен весник на РМ бр. 169/2010) од 28 декември 2010 година се пропишува формата и содржината, односно опфатот на ревизијата на работењето и на годишните финансиски извештаи на друштвата за осигурување. Ревизијата на Триглав Осигурување АД, Скопје („Друштвото“) за 2013 година беше извршена во согласност со овој Правилник, и во согласност со Законот за ревизија, Законот за супервизија на осигурување, Меѓународните стандарди за ревизија и Кодексот за етика на професионалните сметководители утврдени од страна на Меѓународната федерација на сметководители.

Согласно одредбите на Правилникот друштвото за ревизија треба да изготви извештај за финансиските извештаи на друштвото за осигурување, односно мислење за тоа дали финансиските извештаи на друштвото за осигурување се изработени во согласност со важечката сметководствена регулатива. Кон овој извештај ревизорот треба да ги приложи финансиските извештаи на друштвото за осигурување кои се предмет на ревизијата.

Мислењето на ревизорот за финансиските извештаи на Друштвото за годината завршена на 31 декември 2013 година и финансиските извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година се дадени во **Прилог 1** кон овој извештај.

Ревизорот исто така, треба да ги приложи и:

- Писмото на друштвото за ревизија до надзорниот орган и органот на управување на друштвото за осигурување - **Прилог 2**;
- Прегледот на корекциите на финансиските извештаи на друштвото за осигурување предложени од страна на друштвото за ревизија - **Прилог 3**;
- Извештај за состојбата и промените на техничките резерви - **Прилог 4**;
- Извештај за состојбата и структурата на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви и/или математичката резерва - **Прилог 5**;
- Извештај за состојбата и структурата на вложувањата на останатите средства (од капиталот) - **Прилог 6**;
- Извештај за спроведување на прописите за управување со ризик - **Прилог 7**;
- Извештај за спроведување на внатрешната ревизија - **Прилог 8**;
- Извештај за начинот на водење на трговските книги - **Прилог 9**;
- Извештај за квалитетот на информатичкиот систем - **Прилог 10**;
- Извештај за точноста и комплетноста на извештаите кои се доставуваат до Агенцијата за супервизија на осигурување („Агенцијата“) - **Прилог 11**; и
- Извештај за вреднување на билансните и вонбилансните ставки и сметководствени политики - **Прилог 12**.

Согласно Правилникот, горенаведените дополнителни извештаи треба да го содржат следното:

- *Писмото до надзорниот орган и органот на управување на друштвото* треба да содржи опис на уочените неправилности, слабости или пропусти во работењето на друштвото за осигурување утврдени во текот на ревизијата и препораки за отстранување на тие неправилности, слабости и пропусти

Вовед (продолжение)

- *Извештајот за состојбата и промените во техничките резерви* треба да содржи:
  - Состојба на техничките резерви на почетокот и на крајот на деловна година и промената во износот на техничките резерви во текот на годината;
  - Мислење во однос на методите за пресметка на техничките резерви кои друштвото за осигурување ги применува за утврдување на техничките резерви на друштвото а во случај кога друштвото за осигурување не ги применило донесените методи, опис на таквото отстапување и неговите ефекти врз финансискиот резултат и финансиската состојба на друштвото за осигурување;
  - Мислење за состојбата на техничките резерви дадено од страна на независен овластен актуар кое мора да содржи оценка на состојбата и адекватноста на издвоените технички резерви;
  - Опис на преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;
  - Препорака на друштвото за ревизија со наведување на уочените слабости и ризици кои произлегуваат од начинот на издвојување на технички резерви.
- *Извештајот за состојбата и структурата на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви и/или математичката резерва* треба да содржи:
  - Опис на состојбата и структурата на средствата кои ги покриваат техничките резерви и/или математичката резерва со споредбен преглед на издвоените технички резерви, односно математичка резерва, како и состојба на вложување на средствата кои ги покриваат техничките и/или математичката резерва на почетокот и на крајот на деловната година и промената во текот на годината;
  - Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;
  - Мислење за состојбата и структурата на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките и/или математичката резерва во однос на усогласеност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на тој закон, со наведување на уочените слабости, неправилности и ризици кои произлегуваат од начинот на вложување на средствата кои ги покриваат техничките и/или математичката резерва, заедно со Препорака на друштвото за ревизија за отстранување на уочените слабости, неправилности и ризици.
- *Извештајот за состојбата и структурата на вложувањата на останатите средства (од капиталот)* треба да содржи:
  - Опис на состојбата и структурата на вложувањата на останатите средства (од капиталот), како и состојбата на вложувањата на останатите средства (од капиталот) на почетокот и на крајот на деловната година и промената во текот на годината;

Вовед (продолжение)

- *Извештајот за состојбата и структурата на вложувањата на останатите средства (од капиталот) (продолжение)*
  - Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;
  - Мислење за состојбата и структурата на вложувањата на останатите средства (од капиталот) во однос на усогласеност со одредбите од Законот за суперревизија на осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на тој закон, со наведување на уочените слабости, неправилности и ризици кои проилегуваат од начинот на вложувањата на останатите средства (од капиталот), заедно со препорака на друштвото за ревизија за отстранување на уочените слабости, неправилности и ризици кои проилегуваат од начинот на вложувањата на останатите средства (од капиталот).
- *Извештајот за спроведување на прописите за управување со ризик треба да содржи:*
  - Опис на видовите ризик на кои друштвото за осигурување е изложено во своето работење, особено опис на следните ризици: капитал и адекватноста на капиталот и усогласеност со минималните капитални барања, инвестициски ризик, кредитен ризик, инвестициски ризик, валутен ризик, ризик кој произлегува од каматните стапки, реосигурување и ликвидност;
  - Опис на политиките и процедурите за управување со поединечен ризик, нивно спроведување од страна на друштвото за осигурување, уочените недостатоци во управување со поединечен ризик;
  - Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;
  - Мислење за адекватноста во идентификување, мерење и управување со поединечни ризици, заедно со Препорака на друштвото за ревизија во однос на евентуални корекции при пресметка на капиталот и адекватноста на капиталот, управување со ризикот од ликвидност и солвентност, и останатите ризици на кои друштвото е изложено, како и Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на политиките и процедурите за управување со ризик;
  - Мислење на адекватноста и соодветноста на интерните контроли во друштвото врзани за управување со поединечни ризици заедно со Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на ефикасноста и соодветноста на системот на интерни контроли во друштвото за осигурување.
- *Извештајот за работењето на внатрешната ревизија треба да содржи:*
  - Опис на работата на внатрешната ревизија со податоци за стручната оспособеност на вработените во Службата за внатрешна ревизија;
  - Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;

Вовед (продолжение)

- *Извештајот за работењето на внатрешната ревизија (продолжение):*
  - Мислење за работата на внатрешната ревизија (ревизорот треба да оцени дали работата на внатрешната ревизија е усогласена со закон и со општите акти на друштвото, дали ревизорот е независен, дали ги врши работите во согласност со правилата на структурата, дали ревизорот ја проценува законитоста на работењето на друштвото за осигурување и соодветноста на системот на интерни контроли во друштвото за осигурување на начин да обезбеди сигурно и стабилно управување со друштвото за осигурување), попис на недостатоците во работењето на внатрешната ревизија и ризиците кои произлегуваат од тоа, заедно со Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на работењето на внатрешната ревизија.
- *Извештајот за начинот на водење на трговските книги треба да содржи:*
  - Опис на начинот на водење на трговските книги;
  - Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;
  - Мислење на начинот на водење на трговските книги (ревизорот оценува дали друштвото за осигурување ги води деловните книги, односно дневникот, главната книга и сите останати помошни книги уредно и ажурно, на начин кој овозможува контрола во исправноста на податоците, чување и користење на податоците, како и увид во хронологијата на извршени книжења и согледување на сите промени на контата во тие книги. Ревизорот особено треба да процени дали материјалната евиденција на непополнети полиси за осигурување – обрасци на строга евиденција во друштвото и кај задолжените лица, се води сигурно, потполно и ажурно и да направи попис на недостатоците во начинот на водење на трговските книги и ризиците кои произлегуваат од начинот на водење на трговските книги;
  - Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на начинот на водење на трговските книги.
- *Извештајот за информатичкиот систем на друштвото за осигурување треба да содржи:*
  - Опис на состојбата и адекватноста на управувањето со информатичкиот систем, негова усогласеност со деловните цели и пропишани интерни процедури за работа на друштвото за осигурување, ефикасноста на работењето на информатичкиот систем, политика и организација на сигурност и заштита на информатичкиот систем и податоците, соодветност на надворешните, системски и останати контроли, технолошката опременост, уочените слабости и ризици на системот и други податоци за функционирањето и безбедноста на информатичкиот систем;
  - Мислење за преземените активности на друштвото за осигурување во однос на исполнување на препораките на друштвото за ревизија во претходната деловна година, заедно со оценка на ревизорот во однос на соодветноста на преземените активности;
  - Мислење на ревизорот за адекватноста на управување со информатичкиот систем заедно со Препорака на друштвото за ревизија за подобрување на начинот на управување со информатичкиот систем.

Вовед (продолжение)

- *Извештајот за информатичкиот систем на друштвото за осигурување (продолжение):*
  - Оценка која се однесува на состојбата и адекватноста во управувањето со информатичкиот систем во согласност со меѓународно признатите стандарди за ревизија на информатички системи.
- *Извештајот за точноста и комплетноста на извештаите кои се доставуваат до Агенцијата од треба да содржи оценка на ревизорот за точноста и комплетноста на извештаите кои, врз основа на Законот за супервизија на осигурување, Законот за задолжително осигурување во сообраќајот и подзаконските акти донесени врз основа на тие закони, друштвото за осигурување ги доставува до Агенцијата. Извештајот треба да содржи и препорака на друштвото за ревизија во однос на подобрување на точноста и комплетноста на извештаите кои се доставуваат до Агенцијата.*
- *Извештајот за вреднување на билансните и вонбилансните ставки и сметководствени политики треба да содржи*
  - Мислење на ревизорот за применетите сметководствени политики, вреднување на билансните и вонбилансните ставки, користените методи за вреднување на финансиските вложувања и вложувања во недвижности и останати ставки, како и нивна усогласеност со МСФИ, Законот за супервизија на осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на тој закон. Извештајот треба да содржи и препорака на друштвото за ревизија во однос на подобрување на начинот на вреднување на билансни и вонбилансни ставки и сметководствени политики.

Ограничување за употреба

Заклучоците во овој извештај се базираат исклучиво на информации и документи добиени од Друштвото, како и на ревизијата на финансиските извештаи на Друштвото за годината завршена на 31 декември 2013 година.

Овој извештај е наменет само за употреба на Агенцијата и може да се користи исклучиво за целите за кои е направен.

Прилог 1 - Мислење на ревизорот за финансиските извештаи на Друштвото за годината завршена на 31 декември 2013 година и Финансиски извештаи на Друштвото за годината завршена на 31 декември 2013 година

Содржина

Извештај на независниот ревизор	3
Финансиски извештаи	
Извештај за финансиската состојба	5
Извештај за сеопфатна добивка	11
Извештај за парични текови	15
Извештај за промените во капиталот	18
Белешки кон финансиските извештаи	21

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До акционерите на Триглав Осигурување АД - Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Триглав Осигурување АД - Скопје (“Друштвото”), кои што ги сочинуваат извештајот за финансиска состојба на Друштвото на 31 декември 2013 година и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промените на капиталот, извештајот на паричните текови за годината која што завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, и интерна контрола којашто раководството смета дека е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи коишто се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршуваме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи објективно ја презентираат, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото на 31 декември 2013 година, како и финансиската успешност и паричните текови на Друштвото за годината што завршува тогаш во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Извештај за други правни и регулативни барања

Раководството, исто така, е одговорно за подготовка на годишниот извештај за работење во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работење е конзистентен со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2013 година. Нашите постапки во врска со годишниот извештај за работење се извршени во согласност со МСС 720 и се однесуваат само на оценка дали историските финансиски информации во годишниот извештај за работењето се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото.

Годишниот извештај за работењето е конзистентен, во сите материјални аспекти, со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2013 година.

Ернст и Јанг Овластени Ревизори ДОО Скопје

Владимир Соколовски
Овластено лице со полномоштво
Скопје, 7 април 2014 година

Владимир Соколовски
Овластен ревизор

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)

		Белешка	31 декември 2013	31 декември 2012
АКТИВА				
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	21	9.566	13.320
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003		9.566	13.320
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		1.300.451	1.296.942
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005		161.372	178.481
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006	22А	57.964	59.931
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008		57.964	59.931
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009	22Б	103.408	118.550
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		103.408	118.550
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013	23	26.312	27.631
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		-	-
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		26.312	27.631

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

		Белешка	31 декември 2013	31 декември 2012
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021			
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022			
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		-	-
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		-	-
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	24A	881.536	787.607
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026			149.291
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		860.798	612.080
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		19.520	24.882
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		1.218	1.354
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030		-	-
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		-	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	24B	231.231	303.223
4.1 Дадени депозити	036		231.231	303.223
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037	24B	-	-
4.3 останати заеми	038		-	-
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
V. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042	25	55.696	165.609
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		40.844	66.026
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		14.852	99.583
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		-	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		-	-

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

	Белешка	31 декември 2013	31 декември 2012
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049	-	-
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050	-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051	-	-
1. Одложени даночни средства	052	-	-
2. Тековни даночни средства	053	-	-
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054	360.321	464.258
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	26	294.446
1. Побарувања од осигуреници	056	266.060	345.712
2. Побарувања од посредници	057	28.267	43.770
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058	119	214
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059	106	2.384
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060	-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061	-	2.238
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062	106	146
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	27	65.769
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064	57.090	66.530
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065	5.125	4.928
3. Останати побарувања	066	3.554	720
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067	-	-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068	28	47.993
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	29А	21.199
1. Опрема	070	20.573	22.714
2. Останати материјални средства	071	626	626
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	29Б	26.794
1. Парични средства во банка	073	26.720	23.729
2. Парични средства во благајна	074	74	100

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

	Белешка	31 декември 2013	31 декември 2012
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075	-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076	-	2.307
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077	-	-
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078	30	
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079	-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	080	100.171	72.966
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081	3.452	2.061
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082	-	-
С. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З)	083	1.877.650	2.064.631
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084	467.582	469.370
ПАСИВА			
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085	31	
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	185.223	185.223
1. Запишан капитал од обични акции	087	185.223	185.223
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088	-	-
3. Запишан а неплатен капитал	089	-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090	41.972	41.972
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091	10.957	11.029
1. Материјални средства	092	1.610	1.610
2. Финансиски вложувања	093	9.347	9.419
3. Останати ревалоризациони резерви	094	-	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095	258.939	249.713
1. Законски резерви	096	258.939	249.713
2. Статутарни резерви	097	-	-
3. Резерви за сопствени акции	098	-	-
4. Откупени сопствени акции	099	-	-
5 Останати резерви	100	-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101	38.164	19.711

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

		Белешка	31 декември 2013	31 декември 2012
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		69.056	27.679
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		-	-
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	36	1.107.935	1.318.976
I. Бруто резерви за преносни премии	107		469.472	485.776
II. Бруто математичка резерва	108		-	-
III. Бруто резерви за штети	109		636.588	830.890
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		1.875	2.310
V. Бруто еквализациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114		5.381	5.510
1. Резерви за вработени	115		5.381	5.510
2. Останати резерви	116		-	-
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117	37	3.322	4.106
1. Одложени даночни обврски	118		-	-
2. Тековни даночни обврски	119		3.322	4.106
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121		144.038	200.712
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122	38	16.110	39.221
1. Обврски спрема осигуреници	123		16.110	39.221
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		-	-
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126	38	21.319	55.552
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		21.319	55.552
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		-	-
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	39	106.609	105.939

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

		Белешка	31 декември 2013	31 декември 2012
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		75.476	69.473
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		6.126	6.126
3. Останати обврски	133		25.007	30.340
3. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134			
		40	12.663	-
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+S	136		1.877.650	2.064.631
J. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – ПАСИВА	137		467.582	469.370

Белешките на страните 21 – 73 се составен дел на овие финансиски извештаи

Финансиските извештаи прикажани на страниците од 5 до 73 се одобрени од Одборот на директори на 27 март 2014 година и беа потпишани во нивно име од:

Г-дин Ѓорѓе Војновиќ

Генерален Директор

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештај за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

БУ: Биланс на успех (Извештај за сеопфатна добивка)

	Белешка	Тековна деловна година	Претходна деловна година
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+224+225)		1.049.395	1.147.068
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	10	935.818	1.005.868
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202	1.082.217	1.232.665
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203	-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204	-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205	285	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206	137.205	284.003
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207	(16.304)	(7.989)
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208	68	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209	(25.281)	49.217
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	11	76.975	86.578
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211	-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212	2.575	2.683
2.1 Приходи од наемнини	213	2.575	2.683
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214	-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215	-	-
3. Приходи од камати	216	62.598	71.921
4. Позитивни курсни разлики	217	2.442	2.046
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218	-	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219	6.804	2.886
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220	6.804	2.886
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221	-	-
6.3 Останати финансиски вложувања	222	-	-

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

	Белешка	Тековна деловна година	Претходна деловна година
7. Останати приходи од вложувања		2.556	7.042
III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	12	22.445	40.058
IV. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	13	14.157	14.564
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)		976.159	1.117.117
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	14	467.209	599.353
1. Бруто исплатени штети		648.029	794.003
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања		24.604	28.828
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување		-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија		46.646	21.773
5. Промени во бруто резервите за штети		(194.301)	(135.584)
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување		(84.731)	8.465
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)		(435)	(3.490)
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување		-	-
2. Промени во еквилизионата резерва, нето од реосигурување (240-241)		-	-
2.1. Промени во бруто еквилизионата резерва		-	-
2.2 Промени во бруто еквилизионата резерва - дел за соосигурување /реосигурување		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)		(435)	(3.490)
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви		(435)	(3.490)
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување		-	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот		-	-

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

		Белешка	Тековна деловна година	Претходна деловна година
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248	15	62.631	56.634
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		-	-
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		62.631	56.634
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251		339.362	350.421
1. Трошоци за стекнување (253+254+255)	252	16	152.635	150.879
1.1 Провизија	253		53.513	38.037
1.2 Останати трошоци за стекнување	254		126.326	103.196
1.3 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		(27.204)	9.646
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256	17	186.727	199.542
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		14.047	11.798
2.2 Трошоци за вработените	258		53.242	43.824
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		2.270	3.433
2.4 Останати административни трошоци	260		117.168	140.487
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	18	8.301	7.904
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		3.641	3.818
2. Трошоци за камати	263		20	-
3. Негативни курсни разлики	264		2.549	-
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		-	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		1.573	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		1.573	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		518	4.086

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

		Белешка	Тековна деловна година	Претходна деловна година
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271		66.810	72.061
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци , намалени за реосигурување	273		66.810	72.061
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274	19	12.794	27.212
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275		19.487	7.022
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		73.236	29.951
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		-	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	20	4.180	2.272
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		69.056	27.679
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		-	-

Белешките на страните 21 – 73 се составен дел на овие финансиски извештаи

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

ПТ: Извештај за паричните текови

		Тековна деловна година	Претходна деловна година
A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	a		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	1.289.652	1.254.010
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	1.164.673	1.189.562
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	73.528	55.376
4. Примени камати од работи на осигурување	304	-	5.215
5. Останати приливи од деловни активности	305	51.451	3.857
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	1.411.518	1.505.643
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	661.636	759.996
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	171.327	236.997
4. Надоместоци и други лични расходи	310	-	127.316
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	144.324	104.098
6. Платени камати	312	-	-
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	4.180	-
8. Останати одливи од редовни активности	314	430.051	277.236
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	121.866	251.633
B. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	б		
V. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	929.768	750.989
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	411

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

		Тековна деловна година	Претходна деловна година
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	12.281	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	-	-
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	848.536	676.395
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	935	2.276
8. Приливи од камати	325	68.016	71.907
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	807.244	536.925
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	228	10.616
2. Одливи по основ на материјални средства	328	6.040	6.705
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	-	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	-	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	800.976	519.604
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	122.524	214.064
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	-	-
V. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	V	-	-
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	-	-

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352)	353

Тековна деловна година	Претходна деловна година
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-
2.219.420	2.004.999
2.218.762	2.042.568
658	-
-	37.569
26.136	63.705
-	-
26.794	26.136

Белешките на страните 21 – 73 се составен дел на овие финансиски извештаи

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

ПК: Извештај за промени во капиталот

		Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви			Откупени сопствени и акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка или пренесена загуба	Добивка/загуба за тековната година	Вкупно капитал и резерви		
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени и акции						Ост. резерви	Вкупно резерви
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	185.223	41.972	242.524	-	-	-	242.524	-	(2.875)	5.332	21.568	493.744
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – исправено	II	185.223	41.972	242.524	-	-	-	242.524	-	(2.875)	5.332	21.568	493.744
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	-	-	-	-	-	-	13.904	-	27.679	41.583
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27.679	27.679
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	-	-	-	-	-	-	13.904	-	-	13.904
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	13.904	-	-	13.904
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сопственички промени во капиталот	IV	-	-	7.189	-	-	-	7.189	-	-	14.379	(21.568)	-

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

		Резерви					Откупени сопствен и акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка или пренесена загуба	Добивка/загуба за тековната година	Вкупно капитал и резерви	
		Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствен и акции						Ост. резерви
Зголемување.намалување на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	7.189	-	-	7.189	-	-	14.379	(21.568)	
Состојба на 31 декември претходната деловна година (исправена)	V	185.223	41.972	249.713	-	-	249.713	-	11.029	19.711	27.679	535.327
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	185.223	41.972	249.713	-	-	249.713	-	11.029	19.711	27.679	535.327
Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено	VII	185.223	41.972	249.713	-	-	249.713	-	11.029	19.711	27.679	535.327
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	-	-	-	-	-	(72)	-	69.056	68.984
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69.056	69.056
Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	-	-	-	-	-	(72)	-	-	(72)
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

		Резерви					Откупени сопствен и акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка или пренесена загуба	Добивка/загуба за тековната година	Вкупно капитал и резерви		
		Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствен и акции						Ост. резерви	Вкупно резерви
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	-	-	-	-	-	-	-	(72)	-	-	(72)	
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Сопственички промени во капиталот	IX	-	-	9.226	-	-	-	9.226	-	-	18.453	(27.679)	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	9.266	-	-	-	9.266	-	-	18.453	(27.679)	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	185.223	41.972	258.939	-	-	-	258.939	-	10.957	38.164	69.056	604.311

Белешките на страните 21 – 73 се составен дел на овие финансиски извештаи.

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

1. Општи информации

Триглав осигурување АД Скопје (“Друштвото”) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Македонија.

Друштвото е иницијално основано во 1968 година како дел од Зоил Дунав Београд. Своето осамостојување друштвото го добива во 1994 година, со трансформација и регистрација во акционерско Друштво со решение бр.09-5278/1, добиено од страна на Министерството за финансии на Република Македонија.

На 15 ноември 2007 година доаѓа до промена на сопственичката структура на АД за осигурување Вардар - Скопје, со блок трансакција на македонската берза, каде што, Заваровалница Триглав д.д, откупува 70,36% од акционерскиот капитал и станува сопственик на мнозинскиот дел од акциите.

Во 2011 година акциите на Заваровалница Триглав д.д. беа пренесени на Триглав Инт. Холдинска Дружба д.д. Љубљана кога исто така беше зголемено и учеството во акционерскиот капитал од 73,38%.

На 20 септември 2011 година, настана промена на името на Друштвото и ребрендирање од АД за осигурување ВАРДАР Скопје во Триглав осигурување АД Скопје.

На 31 декември 2013 година, квалификуваното учество во Триглав осигурување АД Скопје припаѓа на Триглав Инт. Холдинска Дружба д.д. Љубљана (73,38%). Крајна матична холдинг компанија е Заваровалница Триглав д.д.

Друштвото е регистрирано за вршење на 15 класи на неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од незгоди, одговорност кон трети лица, осигурување на моторни возила и воздухоплови, општо осигурување од одговорност, осигурување од пожар, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот.

Врз основа на член 80-а од Законот за хартии од вредност и член 6 од Правилата за котација на Македонска Берза на хартии од вредност АД Скопје, Триглав Осигурување АД, Скопје ги исполни пропишаните услови за котација на своите хартии од вредност на Македонска Берза и тоа на подсегментот Задолжителна котација. За да акциите на Триглав Осигурување АД, Скопје бидат внесени на овој подсегмент, Друштвото ги превзеде сите потребни активности, односно беше склучен договор со Покровител на котација, беше изработен Проспект за котација и беше склучен договор со Македонската берза на хартии од вредност АД, Скопје. Со тоа, од месец мај 2013 година акциите на Триглав Осигурување АД, Скопје котираат на Македонска Берза на подсегментот Задолжителна котација.

2. Управувачки тела

Начинот на управување на Триглав осигурување АД Скопје е според едно-степен систем.

Органи на управување на Друштвото се:

- Собрание на акционери;
- Одбор на директори.

Органите на управување на Триглав Осигурување АД Скопје дејствуваат во согласност со законите и останатите прописи, Статутот и сопствените правилници за работење.

Имињата на директорите кои работеа на раководни места во текот на финансиската година, како и членовите на Одборот на директори се прикажани во продолжение:

- Г-дин Ѓорѓе Војновиќ, МБА Извршен член;
- Г-дин Урош Иванц, магистер по економски науки – Претседател на Одборот на директори;

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

- Г-ѓа Мета Берк Скок, магистер по економски науки – Независен неизвршен член до 4 јуни 2013 година.
- Г-дин Андреј Кнап, дипломиран машински инженер – Неизвршен член на Одборот на директори;
- Г-ѓа Марица Макотер, дипломиран правник – Неизвршен член на Одборот на директори;

2. Управувачки тела (продолжение)

- Г-ѓа Маја Газвода, магистер по финансии – Неизвршен член на Одборот на директори од 4 декември 2013 година;
- Г-дин Блаж Кметец, дипломиран економист по банкарство и финансии – Неизвршен член на Одборот на директори од 4 декември 2013 година;

Во текот на 2013 година, Одборот на директори одржа десет (10) седници на кои беа разгледувани значајни прашања од делокругот на работењето на Друштвото. Одборот на директори разгледуваше и решаваше и за други работи од тековен карактер кои се во негова надлежност.

3. Вработени

На 31 декември 2013 година, Друштвото имаше 232 вработени (2012: 168) од кои што 138 се интерно вработени (2012: 135), а 94 (2012: 33) се застапници.

4. Основа за изготвување

(а) Извештај за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва (Службен весник на Република Македонија број 28/2004 со измените 84/2005, 25/2007, 87/2008, 42/2010, 48/2010, 24/2011, 162/2012, 70/2013, 119/2013 и 187/2013), Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија објавени во *“Правилникот за водење сметководство”* во Службен весник број 159/2009 и 164/2010 применлив од 1 јануари 2010 година, *“Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси”* објавен во Службен весник број 169/2010 и 141/2013, и се презентирани во согласност со *“Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување”* објавен во Службен весник број 5/2011, 41/2011 64/2011 и 187/2013.

(б) Основи за мерење

Финансиските извештаи се изготвени според историската вредност освен за:

- средствата расположливи-за-продажба кои што се мерат по објективна вредност.

(в) Функционална и презентациска валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”), кои се функционална и презентациска валута на Друштвото. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во илјади македонски денари.

(г) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија и *“Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси”* бара од раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата, обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката, доколку измената влијае само на тој период или се признаваат и во идните периоди доколку измената влијае и на идните периоди.

Информациите во врска со расудувањата направени од раководството во примената на сметководствените стандарди кои имаат значително влијание на финансиските извештаи се прикажани во белешка 5.

(д) Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, коригирана за ефективна камата и плаќања во текот на периодот и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот.

Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута, и кои се мерат по објективна вредност, се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на определувањето на објективната вредност. Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во извештајот за

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

4. Основа за изготвување (продолжение)

(д) Трансакции во странска валута (продолжение)

сеопфатната добивка, освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот.

Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута кои се мерат по историска вредност се превреднуваат според курсот важечки на денот на трансакцијата.

Девизните средства со кои што работи Друштвото се претежно евра (ЕУР).

Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2013 и 2012 година беа како што следи:

	2013	2012
	МКД	МКД
1 ЕУР	61,5113	61,5000

5. Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики наведени подолу се конзистентно применети за сите периоди презентирани во овие финансиски извештаи.

(а) Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

(б) Договори за осигурување

(i) Признавање и мерење

Општи договори за осигурување

Премии

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанување на ризикот за времетраење на период на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици. Пренесената премија за реосигурителот се признава како трошок во согласност со моделот на добиени услуги од реосигурителот во истиот сметководствен период, како и директно поврзаната премијата за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанатите штети ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Договори за осигурување (продолжение)

(i) Признавање и мерење (продолжение)

Штети (продолжение)

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на извештајот за финансиската состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Резервираните штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за штети не се дисконтираат.

Предвидените надомести од реосигурителот и проценетиот поврат се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Иако раководството смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервираниот износ. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

(ii) Средства од реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Делот од преотстапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Друштвото врз основа на правата од договорот за реосигурување. Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(б) Договори за осигурување (продолжение)

(ii) Средства од реосигурување (продолжение)

признаеното средство од реосигурување се вклучува во извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога премијата од реосигурување достасува.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на извештајот за финансиската состојба се проценува оштетувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е оштетено доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Друштвото не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Друштвото ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери.

(iii) Одложени трошоци за стекнување

Трошоците настанати при стекнувањето на општите договори за осигурување се одложуваат до таа мерка до која можат да се надоместат од идните маржи. Трошоците за стекнување вклучуваат директни трошоци како што се провизиите и индиректните трошоци како на пример административните трошоци.

Кај општите договори за осигурување одложените трошоци за стекнување претставуваат пропорција од трошоците за стекнување која кореспондира со пропорцијата на бруто полисираната премија која не е заработена на датумот на извештајот за финансиската состојба.

(iv) Тест за соодветност на обврската

Тестовите за соодветност на обврската се прават за да се утврди дали резервите по договорите за осигурување, намалени за одложените трошоци за стекнување и поврзаните со нив нематеријални средства, како оние стекнати во деловни комбинации или со пренос на портфолио се соодветни. Доколку се идентификува дека резервите не се доволни, во тој случај поврзаните одложени трошоци за стекнување и поврзаните со нив нематеријални средства се отпишуваат и доколку е потребно, се утврдува дополнителна резерва. Недостатокот се признава во извештајот за сеопфатната добивка за тековната година.

На секој датум на извештајот за финансиската состојба се претпоставува дека развојот на штети во преостанатиот период на портфолиото ќе биде ист со развојот на штети за време на целата година. За потребите на овие анализи износот на настанатите штети во секоја година во врска со договорите валидни на датумот на извештајот за финансиската состојба се споредува со вредноста на резервата за преносна премија на датумот на извештајот за финансиската состојба.

(v) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(в) Приходи

(i) Заработени премии од договори за осигурување

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во белешка 5 (б).

(ii) Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени од странски осигурителни компании и Националното Биро по основ на исплатени штети, како и приходи добиени од реосигурителите врз основ на договорите за реосигурување.

Приходите од провизии и надомести се признаваат кога соодветната услуга ќе се изврши.

(iii) Приходи од вложувања

Приходите од вложувања се состојат од приходите од финансиски средства. Приходот од финансиски средства се состои од приходи од камати и дивиденди, нето добивки од финансиските средства класифицирани како финансиските инструменти за тргување кои што се мерат по објективна вредност, како и остварени добивки од финансиските средства класификувани како расположливи-за-продажба.

(iv) Приходи од наем

Приходот од наем од недвижностите дадени под закуп се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка по пропорционална метода во времетраењето на закупот.

(г) Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во извештајот за сеопфатната добивка според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

(д) Користи за вработените

(i) Планови за дефинирани придонеси

Друштвото плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на локалната законска регулатива и нема да има правни или изведени обврски за плаќање во иднина. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите.

Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси се признаваат како расход во извештајот за сеопфатната добивка кога се пресметуваат.

(ii) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(д) Користи за вработените (продолжение)

(iii) Останати долгорочни користи за вработените

Согласно македонската законска регулатива Друштвото исплаќа две просечни плати на вработените во моментот на заминување во пензија и јубилејни награди согласно критериумите утврдени во Општиот колективен договор. Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност. Друштвото нема дополнителна обврска за плаќање по овој основ.

(f) Даноци

Согласно даночниот режим воспоставен во Република Македонија данокот на добивка се состои од две компоненти:

- **Данок на распределени дивиденди** - односно даночна основа е платената дивиденда;
- **Данок на непризнаени расходи** - односно даночна основа за пресметка на данокот претставува износот на непризнаени расходи утврдени во “Правилникот за начинот на пресметување и уплатување на данок на добивка и спречување на двојното ослободување или двојното оданочување”, намален за износот на даночниот кредит. Данокот на непризнаени расходи во текот на годината се плаќа врз основа на месечни аконтации кои се пресметани врз основа на даночниот биланс за непризнаени расходи за претходната година. На крајот на периодот на известување, се изготвува конечна пресметка за данок на непризнаени расходи за тековна година со која се врши порамнување на платените аконтации и конечната даночна обврска.

Признавање на резервации за данок

Во случај на неизвесни обврски за данок, резервации се признаваат во согласност со Меѓународен сметководствен стандард 37 - Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства, прифатен во Република Македонија (“МСС 37”).

(e) Недвижности и опрема

(i) Признавање и мерење

Недвижностите и опремата се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување. Вредноста на недвижностите и опремата на 1 јануари 2005 година, датумот на премин кон новите сметководствени стандарди, беше определена како претпоставена вредност на тој датум.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Купениот софтвер кој е интегрален дел од функционалноста на соодветната опрема се капитализира како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги надоместите од продажбата со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат нето како останати приходи во извештајот за сеопфатната добивка.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(е) Недвижности и опрема (продолжение)

(ii) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Друштвото и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка како трошоци како што настануваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата на недвижностите и опремата се признава во извештајот за сеопфатната добивка и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба. Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот корисен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Градежни објекти	2,5
Опрема	10 - 25

Методот на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценува на секој датум на известување.

(ж) Нематеријални средства

(i) Сопствени средства

Нематеријалните средства набавени од Друштвото се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби од оштетување.

(ii) Последователни издатоци

Последователни издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корист вклучена во дел од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка како трошоци како што настануваат.

(iii) Амортизација

Амортизацијата на нематеријалните средства се признава во извештајот за сеопфатната добивка и се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Годишните стапки на амортизација согласно проценетиот корисен век на употреба за тековниот и претходниот период се како што следи:

	%
Софтвер	25

Методот на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценува на секој датум на известување.

(з) Финансиски средства

(i) Класификација

Финансиските средства се класифицираат во четири категории, зависно од целта за која биле стекнати. Четирите категории на финансиски средства се следните:

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(з) Финансиски средства (продолжение)

(i) Класификација (продолжение)

Финансиски средства чувани за тргување се финансиски средства кои што се стекнати со цел со истите да се тргува.

Вложувања чувани-до-достасаност се финансиски средства со фиксни или одредени периоди на отплата и со фиксен период на достасаност кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на достасување.

Заемите и побарувањата одобрени од Друштвото се оние заеми и побарувања со кои се обезбедуваат парични средства на клиентот и се разликуваат од оние кои се креираат со намера за остварување на профит на краток рок.

Вложувања расположливи-за-продажба се финансиски средства кои не се чуваат заради тргување, кои не се одобрени од Друштвото, ниту се чуваат до периодот на достасување.

(ii) Признавање

Друштвото почетно ги признава заемите и побарувањата, депозитите и обврските по заеми на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства и обврски почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Друштвото станува странка на договорните одредби за инструментот.

(iii) Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

(iv) Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиската состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за сеопфатната добивка само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

(v) Мерење

Сите финансиски средства почетно се мерат по нивната набавна вредност која претставува нивна објективна вредност зголемена за трансакционите трошоци коишто претставуваат трошоци кои можат директно да се припишат на стекнувањето на финансиското средство, освен финансиските средства чувани за тргување.

По почетното признавање, финансиските средства за тргување, и финансиските средства расположливи-за-продажба, Друштвото ги мери по нивната објективна вредност без било какви намалувања за трансакционите трошоци кои може да настанат при нивната продажба.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(з) Финансиски средства (продолжение)

(v) Мерење (продолжение)

Објективната вредност на финансиските средства кои котираат на активниот пазар се базира на нивната куповна цена на денот на извештајот за финансиската состојба. Доколку пазарот на кој котира финансиското средство не е активен, Друштвото ја утврдува објективната вредност на средството со примена на техники за вреднување. Техниките за вреднување вклучуваат употреба на нормални, комерцијални трансакции помеѓу запознаени, подготвени страни, ако се достапни, референца на тековната објективна вредност на друг инструмент кој е во суштина ист, анализа на дисконтирани парични текови и алтернативни модели на одредување на цената. Доколку вредноста на сопственичките инструменти неможе соодветно да се измери, тие се мерат по набавна вредност.

Вложувањата чувани-до-достасаност и заемите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата, намалени за евентуалните загуби поради оштетување.

Остварените добивки и загуби, како и неостварените добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на финансиските средства кои се чуваат за тргување се вклучуваат во извештајот за сеопфатната добивка во периодот во кој настануваат.

Нето промените во објективната вредност на финансиските средства класифицирани како средства чувани за тргување го вклучуваат и приходот од камата.

Неостварените добивки и загуби кои произлегуваат од промените на објективната вредност на средствата расположливи-за-продажба се признаваат директно во капиталот, освен загубите од оштетување и добивките и загубите од курсни разлики на монетарните ставки како што се должничките хартии од вредност, кои се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка.

При продажба и оштетување на финансиските средства расположливи-за-продажба кумулативните добивки и загуби кои претходно биле признаени во капиталот се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка. Во случај кога финансиските средства расположливи-за-продажба носат камата, каматата пресметана по методот на ефективна камата се признава во извештајот за сеопфатната добивка.

(s) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозити по видување како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на достасаност помала од три месеци, кај кои постои незначителен ризик од промените во нивната објективна вредност.

Паричните средства и паричниот еквивалент се евидентираат во извештајот за финансиската состојба по амортизирана набавна вредност.

(и) Обезвреднување на средствата

(i) Недеривативни финансиски средства

На секој датум на известување финансиското средство кое не е по објективна вредност преку добивката и загубата се проценува за да се утврди дали има некој објективен доказ дека е обезвреднето. Финансиското средство се смета обезвреднето доколку постои објективен доказ дека се има случено настан на загуба после почетното признавање на средството, и дека настанот има негативен ефект на проценетите идни парични текови од тоа средство кои што можат да се проценат веродостојно.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(и) Обезвреднување на средствата (продолжение)

(i) Недеривативни финансиски средства (продолжение)

Како објективен доказ дека финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) се обезвреднети може да биде неисполнување на обврските или доцнење со плаќањата од страна на должникот, реструктурирање на износ од страна на Друштвото според услови кои Друштвото инаку не ги одобрува, индикации дека должникот банкротирал, негативни промени во платежната состојба на должниците или издавачите на Друштвото, економски услови кои кореспондираат со неисполнување на обврските или исчезнување на активниот пазар за хартии од вредност. Дополнително, за вложувања во сопственички инструменти, значителното или продолженото намалување на објективната вредност под неговата набавна вредност претставува објективен доказ дека средството е обезвреднето.

Заеми и побарувања

Друштвото издвојува загуби поради оштетување согласно *Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси* кој стапи на сила од 1 јануари 2011 година. Согласно овој правилник, Друштвото ги класификува сите поединечни побарувања по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес во категории во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските, сметано од денот на доспевање на побарувањето. Друштвото утврдува загуба поради обезвреднување со примена на проценти кои во зависност од деновите на доцнење во интервали се пропишани во правилникот. Барањата на овој правилник се применуваат проспективно од денот на стапување во сила на истиот.

Загуба поради обезвреднување на финансиските средства мерени по амортизирана набавна вредност (останатите побарувања на Друштвото) се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средството. Загубите поради обезвреднувањето се признаваат во добивката или загубата и се рефлектирани во сметката за исправка на вредноста на заеми и побарувањата. Каматата на обезвреднетите средства продолжува да се признава. Кога последователен настан (на пример плаќање на долгот од страна на должникот) предизвика намалување на износот на загубата поради обезвреднување, намалувањето на загубата поради обезвреднување се анулира преку добивката или загубата.

Финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на загубите акумулирани во резервата за објективна вредност во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главнината во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ добивката или загубата.

Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се признава во останата сеопфатна добивка.

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(и) Обезвреднување на средствата (продолжение)

(ii) Нефинансиски средства

Сметководствената вредност на нефинансиските средства на Друштвото, се проценуваат на секоја дата на која се сочинува извештајот за финансиската состојба за да се утврди дали постои индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои се проценува надоместувачкиот износ на средството.

Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместувачки износ. Единица која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува, којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во извештајот за сеопфатната добивка.

Загубите поради обезвреднување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на средствата во единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување признаена во минати периоди се проценува на секоја дата на изготвување на извештајот за финансиската состојба заради утврдување на индикации дека загубата е намалена или можеби веќе не постои. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во оценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

(j) Резервирања

Резервирање се признава во извештајот за финансиската состојба кога Друштвото како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Друштвото за подмирување на обврската. Резервирањата се утврдуваат со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и каде што е потребно, ризиците специфични за обврската.

Резервирањата за неповолни договори се признава кога очекуваните користи кои произлегуваат од договорот се пониски од неизбежните трошоци за извршување на обврските по договорот. Резервирањето се мери по пониската сегашна вредност на очекуваните трошоци за прекинување на договорот и очекуваните нето трошоци од продолжување со работењето по договорот. Пред да го утврди резервирањето Друштвото признава, доколку има загуба поради обезвреднување на средствата поврзано со тој договор.

(к) Заеми

Каматоносните заеми на почетокот се признаваат по објективна вредност намалена за со нив поврзаните трансакциони трошоци. Последователно по почетното признавање, каматоносните заеми се искажани по амортизирана набавна вредност вклучувајќи ја и било која разлика помеѓу набавната вредност и надоместувачката вредност признаена

5. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(к) Заеми (продолжение)

во извештајот за сеопфатната добивка во текот на годината според методот на ефективна камата.

(л) Акционерски капитал

(i) Обични акции

Обичните акции се класификувани како капитал. Дополнителните трошоци директно поврзани со издавање на обични акции и опции на акции се признаваат како намалување од капиталот.

(ii) Откуп на сопствени акции

Кога Друштвото откупува сопствени акции, износот на платениот надомест, вклучувајќи ги и директните зависни трошоци, се признаваат како промени во капиталот. Откупените акции се класифицираат како сопствени акции и претставуваат одбитна ставка од вкупниот капитал. Кога сопствените акции последователно се продадени, добиениот износ се признава како зголемување во капиталот, и вишокот или кусокот од трансакцијата се пренесува на/од премии од акции.

(iii) Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

(љ) Известување по сегменти

Оперативен сегмент е компонента на Друштвото вклучена во деловни активности од кои може да заработува приходи и да прави расходи, вклучувајќи приходи и расходи поврзани со трансакции со било кои компоненти на Друштвото. Оперативните резултати на оперативните сегменти на Друштвото редовно се прегледуваат од страна на Одборот на директори на Друштвото со цел за донесување на одлуки во врска со алокација на ресурсите на сегментот и оценување на нивната успешност, и за кои се расположливи дискрециони финансиски информации. Друштвото има само еден известувачки сегмент.

6. Сметководствени проценки и расудувања

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(i) Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во белешката 7 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат.

Како и да е, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е дека крајниот резултат ќе се разликува од оригинално утврдената обврска.

Општи договори за осигурување

На датумот на извештајот за финансиската состојба се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно. Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети ("ИБНР") генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги во предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поодделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Потешкотиите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите.

6. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

(i) Клучни извори на несигурност во оценките (продолжение)

Општи договори за осигурување (продолжение)

Кај одредени класи на осигурување може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на извештајот за финансиската состојба.

Вредноста на резервите за настанати, а сеуште непријавени штети се проценуваат со примена на статистички методи. Овие методи го екстраполираат развојот на платените и настанати штети, просечниот трошок по штета и конечниот број на штети за секоја година во која се случуваат несреќите, врз основа на набљудувањата на развојот во претходните години и очекуваните коефициенти на штети.

Клучниот статистички метод кој се применува е методот на верижно скалило - (Chain Ladder method) кој користи историски податоци за проценување на очекуваниот исход на платените и настанати штети.

Примената на историски податоци подразбира дека начинот на развој на штетите ќе се повторува и во иднина. Поради тоа што ова не е секогаш така, методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за времетраењето на договорот.

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при оценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз оценките се користи расудување.

Во текот на 2013 година немаше промена во претпоставките при утврдувањето на резервите по договорите за осигурување, а кои би биле материјални за финансиските извештаи.

(ii) Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото

Одредени клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото се презентирани подолу.

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

6. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

(ii) Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото (продолжение)

Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот).

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Друштвото овозможуваат финансиските средства и обврски да бидат класификувани во одредени категории, во зависност од условите:

При класификацијата на одредено средство како чувано-до-достасаност, Друштвото има позитивна намера и способност за задржување на истото до рокот на достасаност, како што е презентирани во сметководствените политики во белешка 5.

(iii) Анализа на сензитивност

Друштвото го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Споредбено со тековната позиција на капиталот, добивката за годината, капиталот, коефициентот на покриеност и солвентност со сопствениот капитал на 31 декември 2013 година и 31 декември 2012 година се презентирани во табелата подолу.

За годината завршена на 31 декември 2013 година:

<i>Во илјади денари</i>	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	69.056	604.311	172.107	351%	-
2% зголемување на приносот од вложувања	70.596	605.851	172.107	352%	1%
2% намалување на приносот од вложувања	67.518	602.772	172.107	350%	(1%)
5% зголемување на настанати штети	36.654	571.910	172.107	332%	(19%)
5% намалување на настанати штети	101.457	636.712	172.107	370%	19%
2% зголемување на вкупните трошоци	58.868	594.123	172.107	345%	(6%)
2% намалување на вкупните трошоци	79.244	614.499	172.107	357%	6%
1% зголемување на курсот на МКД во однос на ЕУР	74.246	609.501	172.107	354%	3%
1% намалување на курсот на МКД во однос на ЕУР	63.866	599.121	172.107	348%	(3%)

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

6. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)

(iii) Анализа на сензитивност (продолжение)

За годината завршена на 31 декември 2012 година:

<i>Во илјади денари</i>	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	27.679	535.327	203.779	263%	-
2% зголемување на приносот од вложувања	29.411	537.059	203.779	264%	1%
2% намалување на приносот од вложувања	25.947	533.595	203.779	262%	(1%)
5% зголемување на настанати штети	(12.021)	495.627	203.779	243%	(19%)
5% намалување на настанати штети	67.379	575.027	203.779	282%	19%
2% зголемување на вкупните трошоци	17.254	524.902	203.779	258%	(5%)
2% намалување на вкупните трошоци	38.104	545.752	203.779	268%	5%
1% зголемување на курсот на МКД во однос на ЕУР	35.799	543.447	203.779	267%	4%
1% намалување на курсот на МКД во однос на ЕУР	19.559	527.207	203.779	259%	(4%)

Резултатите од сите симулации покажуваат добро ниво на капитализираност на Друштвото. Најзначајно влијание врз добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност има потенцијалната промена на настанатите штети.

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелите погоре се подготвени со примена на детерминистички пристап, така да не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредена варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик

Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, обврска, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Друштвото е подготвено да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и не пропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста. Најголем дел од договорите за реосигурување се темелат на пропорција од делот со задржувачки лимити кои варираат по вид на осигурување. Исто така, Друштвото купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи.

Факултативните договори мора претходно да бидат посебно одобрени и трошоците по нив редовно се следат.

Договорите за реосигурување содржат кредитен ризик и таквите средства повратени од реосигурителите, се искажуваат по утврдување на загуба за оштетување како резултат не настанато признаено средство. Друштвото редовно ја следи финансиската состојба на реосигурителите и периодично ги проверува договорите со реосигурителите. Раководството на Друштвото ги определува минималните безбедносни критериуми за прифатливо реосигурување и следи дали при склучувањето на договорите за реосигурување истите се запазени. Исто така, раководството на Друштвото редовно ја следи успешноста на програмата за реосигурување. Кредитниот ризик на реосигурувањето е подетално објаснет подолу во оваа белешка.

7. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото.

Друштвото активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Согласно законската регулатива, Друштвото е должно да вложува средства во висина барем еднаква на техничките резерви. На 31 декември 2013 година, дел од вложувањата кои служат како средства што ги покриваат резервите по договорите за осигурување изнесуваат 1.139.561 илјади денари (2012: 1.158.941 илјади денари). Овие средства се состојат од банкарски сметки и депозити во банки, акции, државни записи и државни обврзници.

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

Во илјади денари	2013	2012
Средства		
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	26.794	26.136
Депозити во банки	231.231	303.223
Обврзници и други хартии од вредност што ги издава или за кои гарантира РМ - државни записи	-	29.961
Обврзници и други хартии од вредност што ги издала или за кои гарантира РМ - државни обврзници	860.798	731.410
Акции издадени врз основа на одобрение на Комисијата за хартии од вредност - сопственички хартии од вредност	19.520	24.882
Вложувања во инвестициони фондови	1.218	1.354
Вложувања во долгорочни обврзници и хартии од вредност чиј издавач е странски правен субјект од Земја членка на ЕУ	-	-
Друг вид вложувања согласно правилата на АСО	-	41.975
Вкупно вложени средства од техничките резерви	1.139.561	1.158.941
Обврски (Технички резерви)		
Бруто резерви по договори за осигурување	1.107.935	1.318.976
Дел за реосигурителот	(55.696)	(165.609)
Вкупно резерви по договори за осигурување (нето)	1.052.239	1.153.367
Усогласеност на средствата и обврските	87.322	5.574

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето и "Правилникот за видовите и карактеристиките на средствата кои ги покриваат техничките резерви, како и детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно вреднување" паричните средства во благајна и средствата на банкарските сметки не смеат да надминат 3% од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви. Депозитите во банки не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви. Обврзниците или другите хартии од вредност издадени и гарантирани од Република Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви.

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Усогласеност на средствата и обврските (продолжение)

Исто така, акциите издадени врз основа на одобрение на Комисијата за хартии од вредност не смеат да надминат 30% од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви, додека за инвестициони фондови вложувањата не смеат да надминат 20%. На 31 декември 2013 година, паричните средства во благајна и средствата на банкарските сметки изнесуваат 2,4% (2012: 2,3%), краткорочните депозити во банки изнесуваат 20,3% (2012: 26,2%), државните записи и државните обврзници изнесуваат 75,5% (2012: 65,7%), акциите изнесуваат 1,7% (2012: 2,2%), додека вложувањата во инвестициони фондови изнесуваат 0,1% (2012: 0,1%) од вкупните средства кои ги покриваат техничките резерви.

Одговорност кон трети лица

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за претрпени повреди од физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Главно, оваа класа на осигурување се однесува на претрпени телесни повреди.

Времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на разрешување на истата зависи од повеќе фактори, како што се природата на покритието, условите на полисата како и тоа кој суд е надлежен според договорот.

Поголемиот дел од штетите за претрпени телесни повреди имаат релативно краток период на разрешување, а најчесто тој период изнесува една година.

Најголем дел од договорите за осигурување од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така да и крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално овие договори резултираат со помала неизвесност во проценките.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку цената, дизајнот на производот, изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Друштвото ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Друштвото се предмет на осигурување.

Главен ризик во договорите за осигурување од одговорност кои резултираат со претрпени телесни повреди е трендот судовите да одредуваат високо ниво на надомест. При утврдувањето на премијата Друштвото претпоставува дека трошоците ќе се зголемат пропорционално со крајно расположливите информации.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

Имот

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на нивниот имот.

Повратот на акционерите по основ на овие договори произлегува од вкупните наплатени премии од осигурениците намалени за износот на платени штети и трошоците на Друштвото.

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Имот (продолжение)

Карактеристики (продолжение)

Цел на Друштвото е да заработува приход од вложувања заради временската разлика помеѓу наплатата на премии и плаќањето на штети по основ на овој вид на осигурување.

Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај, штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде разрешена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди). Друштвото исто така е изложено и на ризик од осигурениците да ја преувеличат или измислат штетата. Ова во голема мерка објаснува зошто економските услови се во корекција со профитабилноста на портфолиото на договори за осигурување на имот.

Ризикот од овие осигурувања е ризикот Друштвото да наплати несоодветна премија за различните имоти што ги осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и староста на имотот. За осигурувањето на домашен имот, се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти.

Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и по ризични.

Друштвото го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

Осигурување на возила

Карактеристики

Друштвото склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Македонија. Ова осигурување вклучува осигурување и на имот и одговорност кон трети лица и е краткорочно. Брзото плаќање го заштитува осигуреникот од загубата на вредноста на физичка штета на возилото и на имотот во моментот на случување на штетниот настан, предмет на одредени лимити или надминувања.

За разрешување на штетите во кои се претрпени телесни повреди е потребно повеќе време и се покомплексни за да се проценат. Овие видови на осигурување на моторни возила исто така покриваат и штети од одговорност кон трети лица и смртен случај или повреда.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребно пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Друштвото редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на повреди, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

7. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**

Осигурување на возила (продолжение)

Управување со ризикот (продолжение)

Зачестеноста на овие штети зависи од неповолните временски услови и бројот на пријавени штети е поголем во зимските месеци. Исто така, истите зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќајните активности.

Друштвото го реосигурува ризикот непропорционално со вишок над покриеност на загуба, што му овозможува на осигурителот задржување на ризиците до одреден утврден лимит.

Развој на штети

Друштвото нема презентирани информации за развојот на штети т.е споредба меѓу исплатените штети и резервата, првенствено поради тоа што тие типично се разрешуваат во рок од една година.

Концентрација на ризикот од осигурување

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Друштвото е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Друштвото. Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(i) Географска и секторска концентрација

Ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Македонија.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значително концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(ii) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото управува со овие ризици на следните начини:

Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување. Друштвото склучува договори за реосигурување, како што се - вишок на ризик за класата на осигурување имот, договор за екседентно техничко реосигурување, квотен договор за реосигурување на ризикот земјотрес и вишок на штета за зелена карта. Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик

Друштвото е изложено на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување, обврските за осигурување и реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Друштвото е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова му обезбедува на Друштвото сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

(i) *Каматен ризик*

Изложеноста на Друштвото на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања.

Според раководството на Друштвото најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во должнички инструменти и депозити во домашни банки. Не-сопственичкиот дел од финансиските средства е изложен на каматен ризик, иако најголем дел од нив се со фиксна камата (државни записи и обврзници).

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматоносни.

Заеднички обврски

Друштвото има обврски кон Националното Биро за Осигурување во сооднос со учеството на Друштвото во штетите кои произлегуваат од осигурување на моторни возила, причинети од непознати сторители или неосигурани возила. Дополнително, Друштвото како и останатите друштва кои се вклучени на пазарот и вршат осигурување на моторни возила, е обврзано да учествува со дел во неисплатените штети кои произлегуваат од осигурувањето на моторни возила, во случај на ликвидирање на било кое осигурително друштво на пазарот, во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето.

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

За годината завршена на 31 декември 2013 година:

Во илјади денари	Белешка	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка					Некаматно-носни
				До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	
Средства									
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	23	26.312	26.312	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања расположливи за продажба	24A	881.536	-	-	-	-	860.798	-	20.738
Депозити, заеми и останати пласмани	24B, 24B	231.231	161.069	-	-	70.162	-	-	-
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	25	55.696	-	-	-	-	-	-	55.696
Побарувања од непосредни работи на осигурување	26	294.446	-	-	-	-	-	-	294.446
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		106	-	-	-	-	-	-	106
Останати побарувања	27	65.769	-	-	-	-	-	-	65.769
Парични средства и останати парични еквиваленти	29B	26.794	-	-	-	-	-	-	26.794
Активни временски разграничувања	30	103.623	-	-	-	-	-	-	103.623
Вкупно средства		1.685.513	187.381	-	-	70.162	860.798	-	567.172
Обврски									
Бруто технички резерви	36	(1.107.935)	-	-	-	-	-	-	(1.107.935)
Обврски од непосредни работи на осигурување	38	(16.110)	-	-	-	-	-	-	(16.110)
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	38	(21.319)	-	-	-	-	-	-	(21.319)
Останати обврски	39	(106.609)	-	-	-	-	-	-	(106.609)
Пасивни временски разграничувања	40	(12.663)	-	-	-	-	-	-	(12.663)
Вкупно обврски		(1.264.636)	-	-	-	-	-	-	(1.264.636)
Неусогласеност на средствата и обврските		420.877	187.381	-	-	70.162	860.798	-	(697.464)

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(i) Каматен ризик (продолжение)

За годината завршена на 31 декември 2012 година:

Во илјади денари	Белешка	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка				Некаматно-носни
				До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	
Средства								
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	23	27.631	27.631	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања расположливи за продажба	24A	787.607	-	119.329	-	29.962	612.080	26.236
Депозити, заеми и останати пласмани	24B, 24B	303.223	212.988	-	-	90.235	-	-
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	25	165.609	-	-	-	-	-	165.609
Побарувања од непосредни работи на осигурување	26	389.696	-	-	-	-	-	389.696
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		2.384	-	-	-	-	-	2.384
Останати побарувања	27	72.178	-	-	-	-	-	72.178
Парични средства и останати парични еквиваленти	29B	26.136	-	-	-	-	-	26.135
Активни временски разграничувања	30	75.027	-	-	-	-	-	75.027
Вкупно средства		1.849.491	240.619	119.329	-	120.197	612.080	757.266
Обврски								
Бруто технички резерви	36	(1.318.976)	-	-	-	-	-	(1.318.976)
Обврски од непосредни работи на осигурување	38	(39.221)	-	-	-	-	-	(39.221)
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	38	(55.552)	-	-	-	-	-	(55.552)
Останати обврски	39	(105.940)	-	-	-	-	-	(105.940)
Вкупно обврски		(1.519.689)	-	-	-	-	-	(1.519.689)
Неусогласеност на средствата и обврските		329.802	240.619	119.329	-	120.197	612.080	(762.423)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Друштвото редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Друштвото изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти, така да концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Друштвото редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Друштвото е изложено на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Најголемиот дел од договорите за реосигурување се склучени со Позаваровалница Триглав која е членка на Триглав групацијата кон која припаѓа и Друштвото. Раководството на Друштвото редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Друштвото е изложено на кредитен ризик кај финансиските инструменти во однос на можната ненаплатливост од другите странки.

Сепак земајќи во предвид дека најголемиот дел од вложувањата на Друштвото се во државни записи, државни обврзници и орочени депозити во домашни банки, не се очекува овие вложувања да не се повратат. Друштвото редовно ја анализира наплатливоста на дадените заеми и доколку е потребно, одредува соодветна исправка на вредноста.

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(ii) Кредитен ризик (продолжение)

Анализа на максимална изложеност на кредитен ризик

	Побарувања од непосредни работи од осигурување		Вложувања расположливи за продажба		Орочени депозити и дадени заеми		Парични средства и паричен еквивалент	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
<i>Во илјади денари</i>								
Сметководствена вредност на побарувања за кои Друштвото има издвоено исправка на вредноста	739.994	817.416	-	-	199.215	209.801	367	367
Исправка на вредноста на побарувањата	(613.773)	(628.087)	-	-	(199.215)	(209.801)	(367)	(367)
Сметководствена вредност на побарувањата намалени за исправка на вредноста	126.221	189.329	-	-	-	-	-	-
Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои Друштвото нема издвоено исправка на вредноста	-	-	-	-	-	-	-	-
Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста								
до 3 месеци	35.753	52.843	-	-	-	-	-	-
од 3 месеци до 1 година	-	-	-	-	-	-	-	-
над 12 месеци	-	-	-	-	-	-	-	-
	35.753	52.843	-	-	-	-	-	-
Недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	132.353	147.310	881.536	787.607	231.231	303.223	26.794	26.136
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста	908.100	1.017.569	881.536	787.607	430.446	513.024	17.161	26.503
Вкупна исправка на вредноста	(613.773)	(628.087)	-	-	(199.215)	(209.801)	(367)	(367)
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалени за исправката на вредноста	294.327	389.482	881.536	787.607	231.231	303.223	26.794	26.136

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Валутен ризик

Друштвото е изложено на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Друштвото претежно има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Друштвото на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

За годината завршена на 31 декември 2013 година:

<i>Во илјади денари</i>	МКД	ЕУР	УСД	Останати странски валути	Вкупно
Средства					
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	26.312	-	-	-	26.312
Финансиски вложувања расположливи за продажба	46.928	834.608	-	-	881.536
Депозити, заеми и останати пласмани	231.231	-	-	-	231.231
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	55.696	-	-	55.696
Побарувања од непосредни работи на осигурување	294.446	-	-	-	294.446
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	7	99	-	106
Останати побарувања	61.952	3.817	-	-	65.769
Парични средства и останати парични еквиваленти	22.496	3.843	455	-	26.794
Активни временски разграничувања	103.623	-	-	-	103.623
Вкупно средства	786.988	897.971	554	-	1.685.513
Обврски					
Бруто технички резерви	1.107.935	-	-	-	1.107.935
Обврски од непосредни работи на осигурување	16.110	-	-	-	16.110
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	17.878	3.358	83	21.319
Останати обврски	105.671	864	74	-	106.609
Пасивни временски разграничувања	12.663	-	-	-	12.663
Вкупно обврски	1.242.379	18.742	3.432	83	1.264.636
Нето вредност	(455.391)	879.229	(2.878)	(83)	420.877

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Валутен ризик

За годината завршена на 31 декември 2012 година:

<i>Во илјади денари</i>	МКД	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	27.631	-	-	27.631
Финансиски вложувања расположливи за продажба	81.196	706.411	-	787.607
Депозити, заеми и останати пласмани	303.223	-	-	303.223
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	165.609	-	165.609
Побарувања од непосредни работи на осигурување	389.696	-	-	389.696
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	2.384	-	2.384
Останати побарувања	68.113	4.065	-	72.178
Парични средства и останати парични еквиваленти	25.808	259	69	26.136
Активни временски разграничувања	75.027	-	-	75.027
Вкупно средства	970.694	878.728	69	1.849.491
Обврски				
Бруто технички резерви	1.318.976	-	-	1.318.976
Обврски од непосредни работи на осигурување	39.221	-	-	39.221
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	55.061	491	55.552
Останати обврски	94.287	11.653	-	105.940
Вкупно обврски	1.452.484	66.714	491	1.519.689
Нето вредност	(481.790)	812.014	(422)	329.802

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iv) Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека едно лице ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири паричните обврски што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможноста да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекувањето; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемото ризик од ликвидност со кој се соочува Друштвото се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување, како и достасувањето на должничките хартии од вредност.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која се спроведува со: планирање на тековните и можните одливи на парични средства и соодветни приливи на истите; редовна контрола на ликвидноста и усвојување на соодветни мерки за спречување или отстранување на причините за неликвидност. Како дел од политиката за управување со ликвидноста Друштвото одржува портфолио на високо ликвидни средства.

Друштвото е должно да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основ на кој капиталот на осигурителното друштво кое се занимава со неживотно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да биде барем еднаков на бараната маргина на солвентност, пресметана со користење на методот на премија или методот на штета, во зависност од тоа кој метод дава највисок износ.

Друштвото исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги преземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iv) Ризик на ликвидност (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

За годината завршена на 31 декември 2013 година е како што следи:

<i>Во илјади денари</i>	До 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	26.312	-	-	26.312
Финансиски вложувања расположливи за продажба	20.738	860.798	-	881.536
Депозити, заеми и останати пласмани	231.231	-	-	231.231
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	55.696	-	-	55.696
Побарувања од непосредни работи на осигурување	294.446	-	-	294.446
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	106	-	-	106
Останати побарувања	65.769	-	-	65.769
Парични средства и останати парични еквиваленти	26.794	-	-	26.794
Активни временски разграничувања	103.623	-	-	103.623
Вкупно средства	824.715	860.798	-	1.685.513
Обврски				
Бруто технички резерви	(1.107.935)	-	-	(1.107.935)
Обврски од непосредни работи на осигурување	(16.110)	-	-	(16.110)
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	(21.319)	-	-	(21.319)
Останати обврски	(106.609)	-	-	(106.609)
Пасивни временски разграничувања	(12.663)	-	-	(12.663)
Вкупно обврски	(1.264.636)	-	-	(1.264.636)
Неусогласеност на средствата и обврските	(439.921)	860.798	-	420.877

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

7. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iv) Ризик на ликвидност (продолжение)

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Друштвото во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

За годината завршена на 31 декември 2012 година е како што следи:

<i>Во илјади денари</i>	До 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	Вкупно
Средства				
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	27.631	-	-	27.631
Финансиски вложувања расположливи за продажба	175.527	612.080	-	787.607
Депозити, заеми и останати пласмани	303.223	-	-	303.223
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	165.609	-	-	165.609
Побарувања од непосредни работи на осигурување	389.696	-	-	389.696
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	2.384	-	-	2.384
Останати побарувања	72.178	-	-	72.178
Парични средства и останати парични еквиваленти	26.136	-	-	26.136
Активни временски разграничувања	75.027	-	-	75.027
Вкупно средства	1.237.411	612.080	-	1.849.491
Обврски				
Бруто технички резерви	(1.318.976)	-	-	(1.318.976)
Обврски од непосредни работи на осигурување	(39.221)	-	-	(39.221)
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	(55.552)	-	-	(55.552)
Останати обврски	(105.940)	-	-	(105.940)
Вкупно обврски	(1.519.689)	-	-	(1.519.689)
Неусогласеност на средствата и обврските	(282.278)	612.080	-	329.802

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

8. Објективна вредност

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

<i>Во илјади денари</i>	<i>Белешка</i>	Кредити и побарувања	Чувани до достасаност	Расположливи за продажба	Останата амортизирана вредност	Вкупна сметководствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2013							
Финансиски вложувања расположливи за продажба	24А	-	-	881.536	-	881.536	881.536
Депозити, заеми и останати пласмани	24Б, 24В	231.231	-	-	-	231.231	231.231
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	25	55.696	-	-	-	55.696	55.696
Побарувања од непосредни работи на осигурување	26	294.446	-	-	-	294.446	294.446
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		106	-	-	-	106	106
Останати побарувања	27	65.769	-	-	-	65.769	65.769
Парични средства и останати парични еквиваленти	29Б	26.794	-	-	-	26.794	26.794
		674.042	-	881.536	-	1.555.578	1.555.578
Обврски од непосредни работи на осигурување	38	-	-	-	16.110	16.110	16.110
Останати обврски	39	-	-	-	106.609	106.609	106.609
		-	-	-	122.719	122.719	122.719
31 декември 2012							
Финансиски вложувања расположливи за продажба	24А	-	-	787.607	-	787.607	787.607
Депозити, заеми и останати пласмани	24Б, 24В	303.223	-	-	-	303.223	303.223
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	25	165.609	-	-	-	165.609	165.609
Побарувања од непосредни работи на осигурување	26	389.696	-	-	-	389.696	389.696
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување		2.384	-	-	-	2.384	2.384
Останати побарувања	27	72.178	-	-	-	72.178	72.178
Парични средства и останати парични еквиваленти	29Б	26.136	-	-	-	26.136	26.136
		959.226	-	787.607	-	1.746.833	1.746.833
Обврски од непосредни работи на осигурување	38	-	-	-	39.221	39.221	39.221
Останати обврски	39	-	-	-	105.940	105.940	105.940
		-	-	-	145.161	145.161	145.161

Триглав Осигурување АД Скопје**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година***(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)***9. Оперативни сегменти*****Продукти, услуги и главни потрошувачи***

Основна дејност на Друштвото е неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од незгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот. Во овие области на компанијата нуди широк асортиман на производи, за покривање на зголемената побарувачка на пазарот на осигурување во Македонија.

Приходот на Друштвото е составен од приходи од премија за осигурување, приходи од инвестиции и приходи од реосигурители.

Друштвото нуди услуги за осигурување на некои од најголемите локални компании во областа на производство и дистрибуција на енергија, производство, транспорт и логистика, како и финансиски услуги.

Географски области

При презентирање на информациите врз основа на географските области, приходот се прикажува врз основа на географската локација на потрошувачите, а средствата се прикажуваат врз основа на географската локација на средствата.

Приход од сегменти

Приходот од сегменти се состои од бруто приход од премија за осигурување, приходи од провизии и надомести и финансиски приход.

<i>Во илјади денари</i>	Република Македонија	Останати земји	Вкупно
2013			
Приходи од бруто премија од осигурување	1.082.217	-	1.082.217
Приходи од вложувања	76.975	-	76.975
Не-тековни средства *	192.137	-	192.137
2012			
Приходи од бруто премија од осигурување	1.232.665	-	1.232.665
Приходи од вложувања	86.578	-	86.578
Не-тековни средства *	215.141	-	215.141

* Ги вклучува недвижностите и опремата и нематеријалните средства

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

10. Премии

Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2013 година:

<i>Во илјади денари</i>	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигурителите и соосигурителите	Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите и соосигурителите	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување од незгода	86.857	1.256	-	-	88.113
Осигурување на шински, моторни возила и воздухоплови	198.248	231	-	-	198.479
Одговорност кон трети лица	463.588	(12.114)	(11.509)	-	439.965
Осигурување на имот од пожар и други осигурувања на имот	240.357	34.349	(78.743)	(34.032)	161.931
Осигурување на стока во превоз	19.070	188	(1.704)	100	17.654
Општа одговорност	34.811	(3.800)	(28.538)	1.245	3.718
Останато	39.286	(3.806)	(16.996)	7.474	25.958
Вкупно премии	1.082.217	16.304	(137.490)	(25.213)	935.818

Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2012 година:

<i>Во илјади денари</i>	Бруто полисирана премија	Промена во бруто резерви за преносна премија	Пренесена премија на реосигурителите	Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите	Нето приходи од премија за осигурување
Осигурување од незгода	100.235	1.901	(5.634)	-	96.502
Осигурување на шински, моторни возила и воздухоплови	253.097	8.806	(58.461)	-	203.442
Одговорност кон трети лица	459.788	42.882	(17.612)	-	485.058
Осигурување на имот од пожар и други осигурувања на имот	342.275	(34.082)	(177.732)	42.106	172.567
Осигурување на стока во превоз	27.792	1.570	(96)	(225)	29.041
Општа одговорност	26.218	(9.651)	(23.394)	7.341	514
Останато	23.260	(3.437)	(1.074)	(5)	18.744
Вкупно премии	1.232.665	7.989	(284.003)	49.217	1.005.868

Триглав Осигурување АД Скопје**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година***(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)***11. Приходи од вложувања**

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Приходи од камати:		
- Депозити	18.347	23.231
- Вложувања расположливи за продажба	44.251	48.690
Приходи од закупнини	2.575	2.683
Дивиденди од сопственички хартии од вредност расположливи-за-продажба	935	2.276
Реализирани добивки од продажба на финансиски имот	6.804	2.886
Останато	4.063	6.812
	76.975	86.578

12. Останати приходи од дејноста

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Приходи од реосигурување	10.745	25.185
Приходи од регреси гарантен фонд	6.905	7.613
Приходи од услужни штети	1.972	2.675
Останато	2.823	4.585
	22.445	40.058

Приходите од регреси претставуваат средства кои Друштвото ги наплаќа од регресните должници во случај кога се исполнети условите предвидени со Законот за задолжително осигурување во сообраќајот.

13. Останати приходи

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Приходи од камати по судски спорови	6.419	10.587
Останати приходи	7.738	3.977
	14.157	14.564

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

14. Настанати штети и користи

Анализа на настанати штети со состојба 31 декември 2013 година:

<i>Во илјади денари</i>	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети	Учество на реосигурителите во настанатите штети и користи	Учество на реосигурителите во промени во резервите за штети	Приходи од регресни побарувања	Нето
Осигурување од незгода	71.926	(7.654)	-	-	-	64.272
Осигурување на шински, моторни возила и воздухоплови	109.357	(17.449)	-	-	-	91.908
Одговорност кон трети лица	286.652	(89.909)	(893)	-	(24.604)	171.246
Осигурување на имот од пожар и други осигурувања на имот	168.840	(77.719)	(45.753)	84.731	-	130.099
Осигурување на стока во превоз	4.977	(844)	-	-	-	4.133
Општа одговорност	1.207	(59)	-	-	-	1.148
Останато	5.070	(667)	-	-	-	4.403
Вкупно	648.029	(194.301)	(46.646)	84.731	(24.604)	467.209

Анализа на настанати штети со состојба 31 декември 2012 година:

<i>Во илјади денари</i>	Вкупно исплатени штети	Промени во резервите за штети	Учество на реосигурителите во настанатите штети и користи	Учество на реосигурителите во промени во резервите за штети	Приходи од регресни побарувања	Нето
Осигурување од незгода	77.162	38.385	-	-	-	115.547
Осигурување на шински, моторни возила и воздухоплови	139.012	(3.783)	-	-	-	135.229
Одговорност кон трети лица	297.259	(75.446)	-	-	(28.828)	192.985
Осигурување на имот од пожар и други осигурувања на имот	274.152	(98.404)	(21.773)	(8.465)	-	145.510
Осигурување на стока во превоз	1.027	(503)	-	-	-	524
Општа одговорност	1.285	(530)	-	-	-	755
Останато	4.106	4.697	-	-	-	8.803
Вкупно	794.003	(135.584)	(21.773)	(8.465)	(28.828)	599.353

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

15. Трошоци за бонуси и попусти, нето од реосигурување

Во илјади денари

	2013	2012
Трошоци за бонуси кои не зависат од Резултат - финансиски попусти	62.631	56.634
	<u>62.631</u>	<u>56.634</u>

16. Трошоци за стекнување

Во илјади денари

	2013	2012
Провизија од осигурување	53.513	38.037
Останати трошоци	126.326	103.196
Промена во одложени трошоци за Стекнување	(27.204)	9.646
	<u>152.635</u>	<u>150.879</u>

17. Административни трошоци

Во илјади денари

Белешка

		2013	2012
Останати трошоци за вработени		53.242	43.824
Наеми		33.496	32.353
Материјали и трошоци за одржување		24.086	21.296
Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста - опрема	29А	8.098	7.533
Судски трошоци		7.321	7.402
Телефонски и ПТТ трошоци		6.527	6.892
Трошоци за реклама и маркетинг		5.738	2.068
Амортизација на нематеријални средства	21	3.981	2.293
Банкарски услуги		3.522	3.759
Премии за осигурување		2.960	1.638
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност		2.269	3.433
Амортизација на земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста	22А	1.967	1.974
Останато		33.520	65.077
		<u>186.727</u>	<u>199.542</u>

18. Трошоци од вложувања

Во илјади денари

		2013	2012
Амортизација на материјални средства кои не служат за вршење на дејност	22Б	3.641	3.818
Реализирана загуба од продажба на материјални средства кои не служат за вршење на дејност		1.573	-
Останати трошоци од вложувања		3.087	4.086
		<u>8.301</u>	<u>7.904</u>

Триглав Осигурување АД Скопје

Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

19. Вредносно усогласување на побарувањата

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Исправка на сомнителни побарувања од осигурување	12.794	27.212
	<u>12.794</u>	<u>27.212</u>

20. Данок од добивка

Тековен данок / признаен во извештајот за сеопфатната добивка

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Тековен данок		
Тековна година	4.180	2.272
	<u>4.180</u>	<u>2.272</u>

Усогласување со применетата даночна стапка

<i>Во илјади денари</i>	2013	2013	2012	2012
Добивка пред оданочување	%	73.236	%	29.951
Расходи непризнаени за даночни цели		5.437		6.052
Даночно ослободени приходи		(1.257)		(3.780)
		<u>4.180</u>		<u>2.272</u>

21. Нематеријални средства

Промени во нематеријалните средства во текот на 2013 и 2012 година:

<i>Во илјади денари</i>		Софтвер	Вкупно
Набавна вредност			
На 1 јануари 2012 година		6.309	6.309
Зголемување		10.617	10.617
На 31 декември 2012 година		<u>16.926</u>	<u>16.926</u>
На 1 јануари 2013 година		16.926	16.926
Зголемување		227	227
На 31 декември 2013 година		<u>17.153</u>	<u>17.153</u>
Амортизација			
На 1 јануари 2012 година		1.313	1.313
Амортизација за годината	17	2.293	2.293
На 31 декември 2012 година		<u>3.606</u>	<u>3.606</u>
На 1 јануари 2013 година		3.606	3.606
Амортизација за годината	17	3.981	3.981
На 31 декември 2013 година		<u>7.587</u>	<u>7.587</u>
Неотпишана вредност			
На 31 декември 2012 година		<u>13.320</u>	<u>13.320</u>
На 31 декември 2013 година		<u>9.566</u>	<u>9.566</u>

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

22.

А) Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста

<i>Во илјади денари</i>	Градежни објекти	Вкупно
Набавна или претпоставена вредност		
На 1 јануари 2012 година	80.748	80.748
Пренос во материјални средства кои служат за вршење на дејноста	<u>(1.818)</u>	<u>(1.818)</u>
На 31 декември 2012 година	<u>78.930</u>	<u>78.930</u>
На 1 јануари 2013 година	<u>78.930</u>	<u>78.930</u>
На 31 декември 2013 година	<u><u>78.930</u></u>	<u><u>78.930</u></u>
Исправка		
На 1 јануари 2012 година	17.025	17.025
Амортизација за годината	17 <u>1.974</u>	<u>1.974</u>
На 31 декември 2012 година	<u>18.999</u>	<u>18.999</u>
На 1 јануари 2013 година	18.999	18.999
Амортизација за годината	17 <u>1.967</u>	<u>1.967</u>
На 31 декември 2013 година	<u>20.966</u>	<u>20.966</u>
Неотпишана вредност		
На 31 декември 2012 година	<u>59.931</u>	<u>59.931</u>
На 31 декември 2013 година	<u><u>57.964</u></u>	<u><u>57.964</u></u>

На 31 декември 2013 година, Друштвото нема дадено земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста под залог (2012: нема).

Пазарната вредност на градежните објекти на 31 декември 2013 година изнесува 84.762 илјади денари и истата е поголема од неотпишаната (сметководствената) вредност.

Триглав Осигурување АД Скопје**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година***(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)***22. Б) Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста**

<i>Во илјади денари</i>	<i>Белешка</i>	2013	2012
Набавна вредност			
Состојба на 1 јануари		155.801	155.801
Намалување		(13.334)	-
Состојба на 31 декември		<u>142.467</u>	<u>155.801</u>
Амортизација			
Состојба на 1 јануари		37.251	33.433
Амортизација за годината	18	3.641	3.818
Намалување		(1.833)	-
		<u>39.059</u>	<u>37.251</u>
Неотпишана вредност			
На 31 декември		<u>103.408</u>	<u>118.550</u>

На 31 декември 2013 година, Друштвото нема дадено земјиште, градежни објекти или останати средства кои не служат за вршење на дејноста под залог (2012: нема).

Пазарната вредност на земјиштето, градежните објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста на 31 декември 2013 година изнесува 131.753 илјади денари и истата е поголема од неотпишаната (сметководствената) вредност.

Приходите од закупнина од просториите кои не служат за вршење на дејноста се во износ од 2.575 илјади денари и се дел од "Приходи од вложувања" белешка 11 (2012: 2.683 илјади денари).

23. Финансиски вложувања во зеднички контролирани ентитети

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Вложување во Национално биро на РМ	<u>26.312</u>	<u>27.631</u>
	<u>26.312</u>	<u>27.631</u>

Депозитот во Националното биро за осигурување претставува депозит за членување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија. Националното биро за осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународно осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Депозитите на членовите се чуваат на посебна сметка во банка и Бирото е обврзано да не ги вложува и да го врати депозитот на секој член при престанување на нивното работење со осигурување на моторни возила.

24. А) Финансиски средства расположливи за продажба

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Вложувања во акции и обврзници кои се водат по објективна вредност	<u>881.536</u>	<u>787.607</u>
	<u>881.536</u>	<u>787.607</u>

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

24.

Б) Депозити

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Орочени депозити во домашни банки	231.231	303.223
	231.231	303.223

Орочените депозити се наменети за покривање на резервите по договорите за осигурување согласно Законот за супервизија на осигурувањето.

24.

В) Заеми и други финансиски вложувања

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Вредност на заеми	199.215	209.801
Исправка на вредноста	(199.215)	(209.801)
	-	-

Исправка на вредноста

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
На 1 јануари	209.801	178.067
Ослободување	(1.506)	(4.626)
Отпис	(9.080)	-
Рекласификација од останати побарувања	-	36.360
На 31 декември	199.215	209.801

25.

Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	40.844	66.026
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	14.852	99.583
	55.696	165.609

26.

Побарувања по основа на осигурување

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Побарувања произлезени од договори за осигурување	908.100	1.017.568
Останати побарувања од непосредни работи од осигурување	1.737	993
Исправка на вредност	(615.391)	(628.865)
	294.446	389.696

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

26. Побарувања по основа на осигурување (продолжение)

Исправка на вредноста

Во илјади денари

2013 **2012**

На 1 јануари	628.865	616.958
Дополнителна исправка на вредност	40.575	110.678
Ослободување на исправка на вредност	(28.046)	(85.132)
Отпис	(26.003)	(13.639)
На 31 декември	615.391	628.865

27. Останати побарувања

Во илјади денари

2013 **2012**

Побарувања од непосредни работи во осигурување	57.090	66.530
Побарувања од финансиски вложувања	5.760	5.563
Останати побарувања	3.554	720
Исправка на вредност	(635)	(635)
	65.769	72.178

Исправка на вредноста

Во илјади денари

2013 **2012**

На 1 јануари	635	37.000
Рекласификација во заеми	-	(36.360)
Ослободување	-	(5)
На 31 декември	635	635

28. Останати средства

Во илјади денари

2013 **2012**

Материјални средства кои служат за вршење на дејноста (освен земјиште и градежни објекти)	21.199	23.340
Парични средства и останати парични еквиваленти	26.794	26.135
	47.993	49.475

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

29. А) Материјални средства кои служат за вршење на дејноста - опрема

Промени во недвижностите и опремата во текот на 2013 и 2012 година:

<i>Во илјади денари</i>	Опрема и останати средства	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност			
На 1 јануари 2012 година	95.115	766	95.881
Зголемување	6.388	317	6.705
Оутѓување	(14.200)	-	(14.200)
Пренос во земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста	22А -	1.818	1.818
На 31 декември 2012 година	<u>87.303</u>	<u>2.901</u>	<u>90.204</u>
На 1 јануари 2013 година	87.303	2.901	90.204
Зголемување	5.646	408	6.054
Оутѓување	(5.857)	-	(5.857)
На 31 декември 2013 година	<u>87.092</u>	<u>3.309</u>	<u>90.401</u>
Исправка			
На 1 јануари 2012 година	73.120	-	73.120
Амортизација за годината	17 7.533	-	7.533
Отуѓување	(13.789)	-	(13.789)
На 31 декември 2012 година	<u>66.864</u>	<u>-</u>	<u>66.864</u>
На 1 јануари 2013 година	66.864	-	66.864
Амортизација за годината	17 8.098	-	8.098
Отуѓување	(5.760)	-	(5.760)
На 31 декември 2013 година	<u>69.202</u>	<u>-</u>	<u>69.202</u>
Неотпишана вредност			
На 31 декември 2012 година	<u>20.439</u>	<u>2.901</u>	<u>23.340</u>
На 31 декември 2013 година	<u>17.890</u>	<u>3.309</u>	<u>21.199</u>

На 31 декември 2013 година, Друштвото нема опрема под залог (2012: нема).

29. Б) Парични средства и парични еквиваленти

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Парични средства во благајна	74	100
Парични средства во банка	26.720	23.729
Краткорочни високоликвидни вложувања	367	2.674
	<u>27.161</u>	<u>26.503</u>
Исправка на вредноста	(367)	(367)
	<u>26.794</u>	<u>26.136</u>

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

29. Б) Парични средства и парични еквиваленти (продолжение)

Исправка на вредноста

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
На 1 јануари	367	317
Дополнителна исправка	-	50
На 31 декември	<u>367</u>	<u>367</u>

30. Активни временски разграничувања

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Одложени трошоци за стекнување	100.171	72.966
Останати пресметани приходи и одложени трошоци - АВР	3.452	2.061
	<u>103.623</u>	<u>75.027</u>

31. Капитал и резерви

Акционерски капитал

<i>Во број на акции</i>	Обични акции	
	2013	2012
На 1 јануари - целосно платени	60.184	60.184
На 31 декември - целосно платени	<u>60.184</u>	<u>60.184</u>

На 31 декември 2013 година, одобриениот акционерски капитал се состои од 60.184 (2012: 60.184) обични акции со номинална вредност од ЕУР 50 по акција. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на еден глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од 1 обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса.

Во 2011 година, акциите на Заваровалница Триглав д.д. беа пренесени на Триглав Инт. Холдинска Дружба д.д. Љубљана.

Акционерската структура на Друштвото на акционери кои надминуваат 5% од акционерскиот капитал:

	% од акциите со право на глас	
	2013	2012
Триглав Инт. Холдинска Дружба д.д. Љубљана	73,38%	73,38%
Стојан Клопчевски	8,19%	8,19%

Дивиденди

По денот на изготвување на извештајот за финансиската состојба нема предложени дивиденди од Управниот Одбор на Друштвото (2012: нема).

Резерви на сигурност

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

31. Капитал и резерви (продолжение)

Резерви на сигурност (продолжение)

осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

Ревалоризациона резерва за финансиските средства расположливи-за-продажба

Ревалоризационата резерва за финансиски средства расположливи за продажба го вклучува кумулативниот нето ефект од промените во објективната вредност на вложувањата расположливи-за-продажба се до моментот на нивното депризнавање или оштетување.

32. Заработка по акција

Пресметката на основната/разводната заработка по акција на 31 декември 2013 година е направена врз основа на нето добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции во износ од 69.056 илјади денари (2012: 27.679 илјади денари) и пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината завршена на 31 декември 2013 година од 60.184 (2012: 60.184), пресметано како што следува:

Добивка расположива за имателите на обични акции

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	<u>69.056</u>	<u>27.679</u>
Пондериран просечен број на обични акции <i>Број на акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	<u>60.184</u>	<u>60.184</u>
Пондериран просечен број на обични акции на 31 декември	<u>60.184</u>	<u>60.184</u>
Основна /разводната добивка по акција	<u>1,147</u>	<u>0,460</u>

33. Потенцијални и преземени обврски

Судски спорови

Друштвото дејствува во областа на осигурувањето и е предмет на судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Друштвото не верува дека крајниот исход од овие спорови ќе има негативно материјално влијание на резултатите на Друштвото.

Исто така, Друштвото е инволвирано и во судски постапки надвор од осигурителното работење. Друштвото не верува дека крајниот исход од овие спорови ќе има негативно материјално влијание на резултатите на Друштвото.

Превземени обврски

Триглав Осигурување АД Скопје има склучено договор за изнајмување на деловни простории во бизнис центарот Хипериум во траење од 5 години почнувајќи од 17 јануари 2011 година. Договорот е нераскинлив три години, а потоа може да се раскине со отказан рок од 9 месеци. Месечната кирија која Друштвото ја плаќа за изнајмување на деловните простории изнесува 2.474 илјади денари со ДДВ.

Триглав Осигурување АД Скопје**Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година***(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)***34. Усогласеност со законската регулатива**

Согласно Законот за супервизија, Друштвото е должно да вложува средства во висина барем еднаква на техничките резерви. На 31 декември 2013 година, техничките резерви на Друштвото намалени за средствата од реосигурување изнесуваат 1.052.239 илјади денари (2012: 1.153.367 илјади денари), а вкупните вложени средства изнесуваат 1.139.561 илјади денари (2012: 1.158.941 илјади денари).

35. Трансакции со поврзани лица**Трансакции со Триглав Групација**

Состојбата на крајот на годината и трансакциите со поврзаните страни во текот на годината биле како што следи:

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Средства		
Средства од реосигурување	41.765	165.609
Побарувања по основ на осигурување и останати побарувања	527	650
Останати побарувања	-	449
Обврски		
Обврски кон реосигурители	16.177	54.038
Останати обврски	1.849	11.508
Приходи		
Приходи од провизии и надомести	6.638	19.580
Останати приходи од осигурување	-	385
Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите	-	502
Учество на реосигурителите во настанатите штети и користи	45.753	19.468
Промена во резерви за штети на реосигурителите	-	5.151
Расходи		
Промена во резерви за преносна премија на реосигурителите	1.179	-
Промена во резерви за штети	12.046	92
Бруто ликвидирани штети	145	74
Пренесена премија на реосигурителите	98.972	172.470
Административни трошоци	4.669	3.743

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

Вкупните надомести, вклучени во административни трошоци (види белешки 16 и 17) се како што следува:

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Краткорочни користи за вработените	6.616	6.470
	6.616	6.470

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

36. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување

	2013			2012		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
<i>Во илјади денари</i>						
Пријавени, но неисплатени штети	263.469	(14.852)	248.617	451.218	(99.583)	351.635
Настанати, но непријавени штети	312.629	-	312.629	314.579	-	314.579
Преносна премија	469.472	(40.844)	428.628	485.776	(66.026)	419.750
Останати резерви	60.490	-	60.490	65.093	-	65.093
Резерви за бонуси и попусти	1.875	-	1.875	2.310	-	2.310
	1.107.935	(55.696)	1.052.239	1.318.976	(165.609)	1.153.367

(i) Анализи на движењето на резервите по договори за осигурување

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2013 година:

<i>Во илјади денари</i>	Осигурување од незгода	Осигурување на шински, моторни возила, воздухоплови и пловни објекти	Одговорност кон трети лица	Осигурување на имот од пожар и друго имотно осигурување	Осигурување на стока во превоз	Општа одговорност		Вкупно
						Општа одговорност	Останато	
Резервирања за преносна премија	27.840	93.714	233.345	83.596	998	16.435	13.544	469.472
Преносна премија за реосигурителот	-	-	-	(23.979)	(403)	(8.988)	(7.474)	(40.844)
Нето преносна премија (намалена за преносната премија за реосигурителот)	27.840	93.714	233.345	59.617	595	7.447	6.070	428.628
Резерви за штети	35.597	44.340	447.700	46.490	101	101	1.769	576.098*
Резерви за штети за реосигурителот	-	-	(14.852)	-	-	-	-	(14.852)
Нето резерви за штети (намалени за реосигурителот)	35.597	44.340	432.848	46.490	101	101	1.769	561.246
Останати резерви	5.613	4.656	47.008	4.881	11	11	185	62.365
	69.050	142.710	713.201	110.988	707	7.559	8.024	1.052.239

* Резервите за трошоци за ликвидација на штети се вклучени во "Останати резерви".

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

36. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување (продолжение)

(i) Анализи на движењето на резервите по договори за осигурување (продолжение)

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2012 година:

<i>Во илјади денари</i>	Осигурување од незгода	Осигурување на шински, моторни возила и воздухоплови	Одговорност кон трети лица	Осигурување на имот од пожар и друго имотно осигурување	Осигуру- вање на стока во превоз	Општа одговорност	Останато	Вкупно
Резервирања за преносна премија	29.096	93.891	221.230	117.945	1.186	12.635	9.793	485.776
Преносна премија за реосигурителот	-	-	-	(57.997)	(303)	(7.726)	-	(66.026)
Нето преносна премија (намалена за преносната премија за реосигурителот)	29.096	93.891	221.230	59.948	883	4.909	9.793	419.750
Резерви за штети	43.307	61.240	538.817	118.977	881	157	2.418	765.797
Резерви за штети за реосигурителот	-	-	(37.867)	(61.716)	-	-	-	(99.583)
Нето резерви за штети (намалени за реосигурителот)	43.307	61.240	500.950	57.261	881	157	2.418	666.214
Останати резерви	5.991	4.636	45.799	10.113	75	-	789	67.403
	78.394	159.767	767.979	127.322	1.839	5.066	13.000	1.153.367

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година

(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

36. Резерви по договори за осигурување и средства од реосигурување (продолжение)

(i) Анализи на движењето на резервите по договори за осигурување (продолжение)

Резервации за штети

Во илјади денари

	2013			2012		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Состојба на 1 јануари	765.797	(99.583)	666.214	895.629	(91.117)	804.512
Пријавени штети	(187.749)	84.731	(103.018)	(101.368)	(8.466)	(109.834)
Настанати, но непријавени штети	(1.950)	-	(1.950)	(28.464)	-	(28.464)
Состојба на 31 декември	576.098	(14.852)	561.246	765.797	(99.583)	666.214

Преносна премија

Во илјади денари

	2013			2012		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Состојба на 1 јануари	485.776	(66.026)	419.750	493.766	(16.809)	476.957
Полисирана премија во тековната година	1.082.217	(137.489)	944.728	1.232.665	(284.003)	948.662
Заработена премија во тековната година	(1.098.521)	162.671	(935.850)	(1.240.655)	234.786	(1.005.869)
Состојба на 31 декември	469.472	(40.844)	428.628	485.776	(66.026)	419.750

Триглав Осигурување АД Скопје
Финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2013 година
(Сите износи се во илјади МКД освен ако не е поинаку наведено)

37. Одложени и тековни даночни обврски

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Тековни даночни обврски	3.322	4.106
	3.322	4.106

38. Обврски по основ на осигурување

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Обврски од непосредни работи на осигурување	16.110	39.221
Обврски по основ реосигурување	21.319	55.552
	37.429	94.773

39. Останати обврски

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Обврски кон Национално биро	49.797	53.823
Обврски за законски продонеси од осигурување	2.805	2.622
Обврски кон добавувачите	9.991	19.370
Обврски по основ на примени аванси	476	473
Обврски по основ на дивиденди	6.126	6.126
Останато	37.414	23.525
	106.609	105.939

40. Пасивни временски разграничувања

<i>Во илјади денари</i>	2013	2012
Пасивни временски разграничувања	12.663	-
	12.663	-

Пасивните временски разграничувања се однесуваат на прокнижување на аконтации за трошоци направени во 2013 година, а за кои сметководствени документи не беа пристигнати со датумот на затварање на сметките.

41. Последователни настани

По датумот на составување на извештајот за финансиската состојба не се случиле настани од материјално значење, кои треба да се прикажат во финансиските извештаи.